

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Valentina Clevadî
Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu, împotriva deciziei din 24 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile și încasarea prejudiciului moral,

c o n s t a ț ă :

La data de 20 octombrie 2015, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției prin care a solicitat: constatarea faptului încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil; încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul său a sumei de 12000 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat.

În motivarea acțiunii a indicat că la 23.07.2014 a înaintat cerere de chemare în judecată, în baza Legii nr.1545 din 25.02.1998 împotriva Ministerului Justiției și Procuraturii Generale prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral cauzat prin deținere ilegală în stare de arest, în condiții inumane și degradante.

La data de 19.11.2014 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău a emis o hotărâre prin care a dispus încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul reclamantului suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciul moral, în rest pretențiile au fost respinse.

La data de 11.03.2015 Curtea de Apel Chișinău, examinând cererea de apel declarată de Străisteanu Gheorghe împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2014, a emis o decizie ilegală, prin care a anulat hotărârea primei instanțe și a decis respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind depusă tardiv.

Prin decizia din 26.08.2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Străisteanu Gheorghe, anulată decizia Curții de Apel Chișinău din

11.03.2015 ca fiind emisă contrar prevederilor legale și trimisă cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Menționează reclamantul că până la data înaintării prezentei cereri de chemare în judecată, nu a fost informat despre data și ora ședinței de judecată la care se va rejudeca a doua oară, la Curtea de Apel Chișinău, pricina civilă din 23.07.2014. Astfel, susține reclamantul că judecarea pricinii civile înaintată de acesta la 23.07.2014, care conform art. 192 CPC se judecă de urgență și în mod prioritar, durează mai mult de 1 an și 7 luni.

Consideră reclamantul că din vina instanțelor judecătorești naționale s-a încălcat dreptul său la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din 23.07.2014 prin faptul că pricina a fost restituită de către Curtea Supremă de Justiție spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, invocând totodată recomandarea CEDO făcută în hotărârea Cravcenco vs. Moldova din 15.01.2008, conform căreia „restituirea cauzei la rejudecare, determină o încălcare gravă a dreptului reclamantului la examinarea în termen rezonabil a cauzei”.

Mai invocă reclamantul prevederile Legii nr.87 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, respectiv Legea are un caracter compensatoriu. Totodată potrivit recomandării nr.6 privind satisfacția echitabilă la aplicarea Legii nr.1545 și nr.87 în care se indică că instanțele judecătorești naționale ar putea acorda satisfacție morală la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale.

Susține reclamantul că prejudiciul moral cauzat constituie suma de 12000 lei, care reiese din sentimente de frustrare; în suferințe continue din cauza nenumăratelor refuzuri de a examina cauza în termen rezonabil și emiterea unei decizii definitive și irevocabile; anxietate cauzată de incertitudinea creată de instanța de apel și recurs, din actele cărora a înțeles că ilegalitățile comise în privința lui, ar fi o normă de drept; dificultatea în depășirea obstacolelor impuse de acțiunile ilegale din cauza ignorării legislației naționale și celei internaționale, creând certitudinea că drepturile acestuia, pot fi apărute doar în instanțele internaționale.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, acțiunea reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Străisteanu Gheorghe, a fost casată hotărârea din 21 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererile depuse de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile și încasarea prejudiciului moral au fost admise parțial: s-a constatat faptul încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile din 23.07.2014; s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 6000 lei cu titlu de prejudiciul moral.

La data de 27 iulie 2016, reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a aplicat eronat normele dreptului material și că aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 24 martie 2016. Conform materialelor pricinii, decizia instanței de apel a fost expediată recurentului și recepționată de către acesta la data de 31.05.2016. Recursul declarat la data de 27 iulie 2016 se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu, împotriva deciziei din 24 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală